

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

**KESAN PROGRAM E-KOMUNITI LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH
PULAU PINANG TERHADAP PESERTA PUSAT LATIHAN MULTIMEDIA**

CHEAH FEE LIAN

FBMK 2011 32

**KESAN PROGRAM E-KOMUNITI LEMBAGA
KEMAJUAN WILAYAH PULAU PINANG TERHADAP
PESERTA PUSAT LATIHAN MULTIMEDIA**

**MASTER SAINS
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

2011

**KESAN PROGRAM E-KOMUNITI LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH PULAU
PINANG TERHADAP PESERTA PUSAT LATIHAN MULTIMEDIA**

**Tesis Ini Dikemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah, Universiti Putra
Malaysia, Bagi Memenuhi Keperluan Untuk Ijazah Master Sains**

November 2011

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

**KESAN PROGRAM E-KOMUNITI LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH
PULAU PINANG TERHADAP PESERTA PUSAT LATIHAN
MULTIMEDIA**

Oleh

CHEAH FEE LIAN

November 2011

Pengerusi : Profesor Musa Abu Hassan, PhD

Fakulti : Bahasa Moden dan Komunikasi

Program e-komuniti Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang (PERDA) merupakan projek teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) yang diwujudkan untuk mendidik penduduk negeri Pulau Pinang menguasai pengetahuan dan kemahiran komputer dan Internet serta membantu mengurangkan jurang digital. Program e-komuniti PERDA mendorong peningkatan bilangan penduduk Pulau Pinang khususnya penduduk desa dalam menggunakan komputer dan Internet. Namun, masih kurang kajian dijalankan mengenai kesan program tersebut terhadap peserta. Oleh itu, kajian ini dijalankan untuk mengenalpasti ciri-ciri demografi peserta PLM, mengenalpasti tahap pengetahuan, penggunaan dan kemahiran peserta PLM tentang penggunaan komputer dan Internet, mengenalpasti kesan penggunaan komputer dan Internet terhadap peserta daripada segi perbezaan pengetahuan sebelum dan selepas mereka menyertai

program e-komuniti PERDA, mengenalpasti kesan penggunaan komputer dan Internet terhadap peserta daripada segi perbezaan kemahiran sebelum dan selepas mereka menyertai program e-komuniti PERDA, mengenalpasti kesan-kesan lain penggunaan komputer dan Internet (kognitif, ekonomi, sosiobudaya, dan pendidikan) terhadap peserta selepas menyertai program e-komuniti PERDA, mengenalpasti perbezaan tahap pengetahuan dan kemahiran peserta mengenai komputer dan Internet selepas mereka menyertai program e-komuniti PERDA mengikut jantina, dan akhirnya mengenalpasti perbezaan tahap pengetahuan dan kemahiran peserta mengenai komputer dan Internet selepas mereka menyertai program e-komuniti PERDA mengikut peserta yang pernah memperolehi kursus/latihan formal mengenai komputer dan Internet dengan mereka yang tidak pernah menerima.

Seramai 300 orang responden yang terdiri daripada peserta dari empat buah Pusat Latihan Multimedia (PLM) telah dilibatkan bagi mewakili keseluruhan PLM di Pulau Pinang. Kaedah kuasi eksperimen merupakan metodologi kajian ini dengan menggunakan borang soal selidik sebagai instrumen utama. Data yang telah dikutip dianalisis dengan menggunakan kaedah statistik deskriptif (kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai) dan juga statistik inferensi (ujian-t).

Secara umum, responden mengakui bahawa mereka memperolehi pengetahuan dan kemahiran komputer serta Internet selepas menyertai program e-komuniti PERDA. Kajian ini mendapati bahawa tahap pengetahuan responden terhadap perkakasan komputer dan Internet berada pada tahap yang baik. Tahap kemahiran responden menggunakan komputer dan Internet pula berada pada tahap yang

sederhana. Hasil kajian ini mendapati bahawa penglibatan peserta dalam program e-komuniti PERDA membawa kesan positif terhadap kognitif, sosiobudaya dan ekonomi responden melalui penggunaan komputer dan Internet. Dapat disimpulkan bahawa kebanyakan responden mempunyai peningkatan pengetahuan dan kemahiran komputer dan Internet.

Kajian ini menunjukkan tiada perbezaan yang signifikan mengenai tahap pengetahuan dan kemahiran komputer dan Internet selepas menyertai program e-komuniti PERDA mengikut jantina. Ini bermakna responden lelaki dan perempuan mempunyai pengetahuan dan kemahiran komputer dan Internet yang sama. Namun demikian, terdapat perbezaan yang signifikan bagi tahap pengetahuan dan kemahiran komputer dan Internet selepas menyertai program e-komuniti PERDA mengikut responden yang pernah dan tidak pernah mengikuti latihan formal. Bagi mereka yang pernah menyertai latihan memiliki pengetahuan dan kemahiran yang lebih baik berbanding mereka yang tidak pernah menyertai.

Dapat disimpulkan bahawa hasil kajian ini disokong oleh teori jurang pengetahuan. Jurang pengetahuan wujud disebabkan oleh perbezaan faktor demografi, motivasi, dan media komunikasi. Hasil kajian ini menunjukkan bahawa kemahiran komputer dan Internet responden jelas dipengaruhi oleh faktor demografi responden, iaitu jantina responden serta mereka pernah dan tidak pernah menyertai kursus/latihan formal komputer dan Internet sebelum menyertai program e-komuniti PERDA. Selain itu, faktor motivasi (keperluan menggunakan komputer dan Internet) serta media komunikasi (jiran) juga memainkan peranan penting dalam kajian ini.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Putra Malaysia in
fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**IMPACTS OF PROGRAM E-COMMUNITY PENANG REGIONAL
DEVELOPMENT AUTHORITY TOWARDS PARTICIPANTS IN
MULTIMEDIA TRAINING CENTRES**

By

CHEAH FEE LIAN

November 2011

Chair : Professor Musa Abu Hassan, PhD

Faculty : Modern Languages and Communication

Program e-community Penang Regional Development Authority (PERDA) is a project of Information and Communication Technology (ICT) which aims to educated people in Penang thus hope that they can master the knowledge and skills in computer and Internet as well as helps reduce the digital divide. This program also helps to increase the usage of computer and Internet among residents in Penang. However, there are still less research conducted on the impact of the program on participants. Therefore, this study conducted to identify demographic characteristics of participants, identify level of knowledge, usage and skills of participants about the use of computers and Internet, identify the impact of computers and the Internet to the participants in terms of knowledge differences before and after they participate in program e-community PERDA, identify the impact of computers and the Internet to the participants in terms of skill differences before and after they participate in program e-community PERDA, identify other impacts of computers and the Internet (cognitive,

economic, socio-cultural and education) of the participants after the program e-community PERDA, identify different level of knowledge and skills of participants on the computer and the Internet after they join the program e-community PERDA by gender and finally to identify the different levels of knowledge and skills of participants on the computer and the Internet after they join the program e-community PERDA among participants who have had joined the formal training on computer and Internet and those who did not.

A total of 300 respondents were involved, from four units Multimedia Training Centres was engaged to represent the entire centres in Penang. Quasi-experimental method is the methodology of this study, using questionnaires as the main instrument. The data collected are analyzed by using descriptive statistics (frequencies, percentages, mean and standard deviation) and inferential statistics (t-test).

In general, respondents admitted that they acquire the knowledge and skills in computers and the Internet after participate the program e-community PERDA. This study found that level of respondent's knowledge towards computer hardware and the Internet was good. The level of respondent's skills in use computers and the Internet was fair. The results of this study proved the existence of positive impacts on cognitive, socio-cultural and economic of respondents through the use of computer and the Internet after involving into the program. It can be concluded that most respondents have increased their knowledge and skills in computers and the Internet.

This study showed there were no significant differences on the level of knowledge and skills in computers and the Internet after participated program e-community PERDA by gender. It means that level of knowledge and skills in use computers and Internet among male participants and female participants are same. However, there is a significant difference to the level of knowledge and skills in computers and the Internet after participated e-community program among respondents who had received formal training than those who did not. It shown that respondents had joined formal training before participate program e-community PERDA possess good level of knowledge and skills in use computers and Internet than those who did not had joined formal training before.

It can be concluded that these findings are supported by theoretical knowledge gap. Knowledge gaps exist due to the differences of demographic factors, motivation, and communication media. The results of this study indicated that computer and Internet skills of respondents clearly influenced by demographic factors on the respondents such as the gender of the respondents and the experiences of join the course/formal training before joining the PERDA's e-community program. In addition, motivational factors (the need to use computers and the Internet) and communication media (neighbours) also plays an important role in this study.

PENGHARGAAN

Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih ditujukan kepada para penyelia tesis saya ini, Profesor Dr. Musa Abu Hassan dan Dr. Jusang Bolong yang telah banyak meluangkan masa, menyumbangkan idea dan memberikan segala teguran dan tunjuk ajar dalam membantu saya menyempurnakan tesis ini. Selain itu, saya juga amat terhutang budi kepada jasa baik para pensyarah lain yang telah memberikan nasihat kepada saya dalam menyiapkan kajian ini.

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang (PERDA) dan Pusat Latihan Multimedia (PLM) atas kerjasama dan penglibatan mereka secara langsung maupun tidak dalam menjayakan kajian ini.

Terima kasih juga ditujukan kepada ahli keluarga saya yang telah banyak memberikan sokongan dan galakan serta keprihatinan kepada saya. Tidak lupa juga kepada rakan-rakan yang telah memberi bantuan dan kerjasama untuk menjayakan penyelidikan ini.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Peperiksaan Tesis telah berjuma pada 18 November 2011 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Cheah Fee Lian bagi menilai tesis beliau yang bertajuk "Kesan Program E-Komuniti Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang Terhadap Peserta Pusat Latihan Multimedia" mengikut Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahi ijazah Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:

Mohd Nizam bin Osman, PhD

Pensyarah
Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Siti Zobidah binti Omar, PhD

Profesor Madya
Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Muhamad Sham Shahkat Ali, PhD

Pensyarah
Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Saodah Wok, PhD

Profesor Madya
Jabatan Komunikasi, Kulliyah Ilmu Wahyu dan Sains Kemanusian
Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
(Pemeriksa Luar)

SEOW HENG FONG, PhD

Profesor dan Timbalan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh: 25 Januari 2012

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi syarat keperluan untuk ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut:

Musa bin Abu Hassan, PhD

Profesor

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Pengerusi)

Jusang bin Bolong, PhD

Pensyarah Kanan

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Ahli)

BUJANG BIN KIM HUAT, PhD

Profesor dan Dekan

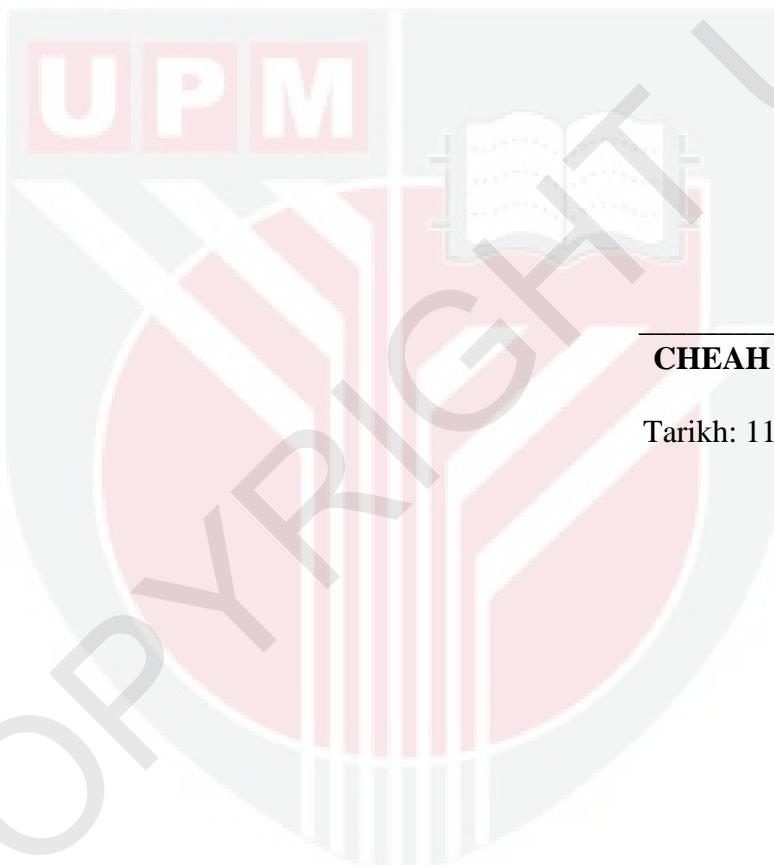
Sekolah Pengajian Siswazah

Universiti Putra Malaysia

Tarikh:

PERAKUAN

Saya memperakui bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya. Saya juga memperakui bahawa tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini, untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia atau di institut lain.

CHEAH FEE LIAN

Tarikh: 11 Oktober 2011

JADUAL KANDUNGAN

Muka Surat

ABSTRAK	ii
ABSTRACT	v
PENGHARGAAN	viii
PENGESAHAN	ix
PERAKUAN	xi
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xvii

BAB

1 PENGENALAN	
Latar Belakang Kajian	1
Pernyataan Masalah	7
Persoalan Kajian	10
Objektif Kajian	11
Kepentingan Kajian	13
Limitasi Kajian	14
Takrif Istilah	14
2 SOROTAN LITERATUR	
Definisi Kesan	16
Definisi Teknologi Maklumat dan Komunikasi	17
Kemunculan dan Perkembangan Internet	20
Perkembangan Internet di Malaysia	23
Penggunaan Internet Secara Global	25
Penggunaan Internet Di Malaysia	28
Definisi E-Komuniti	31
Kemunculan dan Perkembangan E-Komuniti	35
Perkembangan E-Komuniti di Malaysia	37
Kajian Mengenai Program E-Komuniti/Projek ICT Di Malaysia	40
Program E-Komuniti PERDA	43
Peserta Pusat Latihan Multimedia (PLM)	51
Teori Jurang Pengetahuan	53
Kerangka Konsep Kajian	58
Hipotesis Kajian	60
Rumusan Bab	62
3 METODOLOGI KAJIAN	
Reka Bentuk Kajian	63
Lokasi dan Responden Kajian	64
Populasi dan Persampelan Kajian	65
Instrumen Kajian	73

Pengukuran Pemboleh Ubah Kajian	76
Pra Uji Kajian	81
Pengumpulan Data Kajian	83
Analisis Data	86
Rumusan Bab	88
4 HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	
Ciri-Ciri Demografi Responden	89
Pengalaman Menggunakan Komputer dan Internet Sebelum Menyertai Program E-Komuniti PERDA	92
Tahap Kemahiran Penggunaan Komputer dan Internet Sebelum Menyertai Program E-Komuniti PERDA	93
Jenis Laman Web yang Kerap Dilayari	94
Pemilikan Komputer dan Internet	96
Latihan Komputer dan Internet	97
Penguasaan Bahasa Inggeris terhadap Penggunaan Komputer dan Internet	99
Ciri-Ciri Program E-Komuniti PERDA	100
Pengetahuan Perkakasan Komputer dan Internet	103
Kemahiran Perisian Komputer	106
Kemahiran Aplikasi Internet	109
Kesan-Kesan Lain Penggunaan Komputer dan Internet Selepas Mengikuti Program E-Komuniti PERDA	112
Perbezaan Tahap Pengetahuan dan Kemahiran Komputer Mengikut Jantina	115
Perbezaan Tahap Kemahiran Internet Responden Mengikut Jantina	116
Perbezaan Tahap Pengetahuan dan Kemahiran Komputer Mengikut Responden yang Pernah dan Tidak Pernah Mengikuti Latihan Formal	117
Perbezaan Tahap Kemahiran Internet Mengikut Responden yang Pernah dan Tidak Pernah Mengikuti Latihan Formal	118
Rumusan Bab	119
5 RINGKASAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN	
Ringkasan Kajian	121
Rumusan Hasil Kajian	126
Kesimpulan	129
Implikasi dan Cadangan Kajian	131
Cadangan Kajian Masa Hadapan	135
RUJUKAN	137
LAMPIRAN	151
BIODATA PELAJAR	186